



ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Αυγούστου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4359

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 73066

Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2022-2027.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2021-2027. Ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας» [COM(2021) 323 final/ 28.6.2021].

2. Το άρθρο 127 του ν. 4808/2021 «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής "Επιθεώρηση Εργασίας" - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής, άλλες διατάξεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 101).

3. Το άρθρο 90 του Κώδικα της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

5. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

6. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

7. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

8. Τα υπ' αρ. 03/09.05.2022, 04/30.05.2022 και 05/22.06.2022 πρακτικά συνεδριάσεων του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.).

9. Την υπ' αρ. 37706/19.04.2022 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2022-2027, ως ακολούθως:

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 2022-2027

Περιεχόμενα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	
1.1 ΓΕΝΙΚΑ	
1.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 2016–2020 ...	
1.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 2021-2027	
1.4 Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ	
2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 2022-2027	
2.1 ΓΕΝΙΚΑ	
2.2 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ.....	
2.3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	
2.4 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΥΑΕ) (2022 - 2023).....	

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Πρωταρχικός στόχος και βασική επιδίωξη της Ελληνικής Πολιτείας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΥΠΕΚΥΠ) αποτελεί το υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, έχοντας τη βαθιά πεποίθηση ότι η διασφάλιση υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ευημερίας των εργαζομένων, της ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Η νέα Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΣΥΑΕ) 2022-2027 εστιάζει στη συνεχή αναβάθμιση των συνθηκών εργασίας, σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα και αποσκοπεί στο να απαντήσει στις νέες αλληλένδετες προκλήσεις του κόσμου της εργασίας, όπως οι μεταβολές στις μορφές και την οργάνωση της εργασίας, ιδίως λόγω του ψηφιακού μετασχηματισμού της εργασίας και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών (τηλεργασία, ηλεκτρονικές πλατφόρμες, εφαρμογές ρομποτικής και τεχνητής νοημοσύνης, «έξυπνα» μέσα ατομικής προστασίας), η δημογραφική γήρανση, η βιώσιμη-οικολογική ανάπτυξη, αλλά και η βελτίωση της ετοιμότητας απέναντι σε υφιστάμενες ή μελλοντικές υγειονομικές ή/και πανδημικές κρίσεις.

Η ΕΣΥΑΕ δομείται στη βάση του νέου Στρατηγικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία 2021-2027, το οποίο έχει στόχο να επικαιροποιήσει τα πρότυπα προστασίας για τους εργαζόμενους και να αντιμετωπίσει τόσο τους παραδοσιακούς όσο και τους νέους κινδύνους που σχετίζονται με την εργασία, λόγω των ραγδαίων τεχνολογικών και κοινωνικών αλλαγών. Για την κατάρτισή της ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις των κοινωνικών εταίρων, οι αξιολογήσεις των προηγούμενων εθνικών στρατηγικών, η εμπειρία εφαρμογής σε πραγματικές συνθήκες του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και, σε κάθε περίπτωση, οι εθνικές ανάγκες και προτεραιότητες.

1.2 Αξιολόγηση Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2016-2020

Στη βάση του αντίστοιχου Στρατηγικού πλαισίου της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020, η ΕΣΥΑΕ 2016-2020, κατέγραψε δυνατότητες και αδυναμίες του συστήματος Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ) στη χώρα μας και παρείχε ένα πλαίσιο συντονισμού των εθνικών πολιτικών για την προαγωγή νοοτροπίας (κουλτούρας) πρόληψης.

Το αποτύπωμα της παραπάνω Στρατηγικής αξιολογείται καταρχάς ως θετικό, καθώς επιβεβαιώθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό η αποτελεσματικότητά της σε πεδία όπως η στήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, ιδίως μέσω δράσεων κατάρτισης, πληροφόρησης και ανάπτυξης ψηφιακών εργαλείων, η ενδυνάμωση του νομοθετικού πλαισίου, η περαιτέρω στόχευση του ελέγχου εφαρμογής του, καθώς και η προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης.

Επιπλέον και πιο συγκεκριμένα κατά την υπόψη περίοδο:

- Ενισχύθηκε περαιτέρω το νομοθετικό πλαίσιο, τόσο με την ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών (ενδεικτικά: Οδηγίες για την προστασία των εργαζομένων από τους καρκινογόνους παράγοντες, την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και τους βιολογικούς παράγοντες), όσο και με τη θέσπιση ειδικής εθνικής νομοθεσίας (ενδεικτικά: παροχή μέσων ατομικής προστασίας σε υπαλλήλους ΟΤΑ, υγεία και ασφάλεια στην διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων, ηλεκτρονικές βάσεις τεχνικών ασφάλειας και ιατρών εργασίας).
- Καταρτίστηκαν περισσότεροι από 105.000 εργοδότες και εργαζόμενοι μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε 3.150 εγκεκριμένα προγράμματα Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας προκειμένου να ασκήσουν καθήκοντα Τεχνικού Ασφαλείας στις επιχειρήσεις τους.
- Πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 65 Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, τις οποίες παρακολούθησαν εργαζόμενοι, εργοδότες ΜΜ-ΠΜΕ, επαγγελματίες πάροχοι υπηρεσιών πρόληψης (τεχνικοί ασφαλείας,

ιατροί εργασίας, Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ)), εκπρόσωποι εργαζομένων, εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές και ευρύ κοινό.

- Αναπτύχθηκαν 8 ψηφιακά εργαλεία εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου για κλάδους οικονομικής δραστηριότητας όπως η επισκευή οχημάτων, οι εκπαιδευτικές μονάδες, η εγκατάσταση & συντήρηση ανελκυστήρων κ.ά., ενώ έξι ακόμη έχουν ξεκινήσει και βρίσκονται σε εξέλιξη.
- Σε ερευνητικό επίπεδο και ειδικότερα στο πεδίο των φυσικών παραγόντων κινδύνου πραγματοποιήθηκαν προγράμματα μετρήσεων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, οπτικής ακτινοβολίας (laser, ηλεκτροσυγκολλήσεις), θορύβου και φωτισμού, καθώς και προσδιορισμού της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, αξιοποιώντας εδραιωμένες συνεργασίες με εκπαιδευτικούς/ερευνητικούς φορείς και επιχειρήσεις.

Η σχετική δραστηριότητα της Επιθεώρησης Εργασίας ως προς την προαγωγή των θεμάτων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων αναπτύχθηκε στα εξής επίπεδα:

- Βελτίωση και εκσυγχρονισμός της λειτουργίας και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Με την επίσημη καθιέρωση από 01.01.2018 του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Επιθεώρησης Εργασίας και της διαδικτυακής πύλης www.sepe.gov.gr ενισχύθηκε η συστηματοποίηση των ελέγχων και της καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων και παράλληλα έγινε εφικτή η αποτελεσματική παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε εργοδότες, εργαζόμενους, τεχνικούς ασφάλειας και ιατρούς εργασίας.
- Στοχευμένος προγραμματισμός της ελεγκτικής δράσης. Υλοποιήθηκαν προγράμματα στοχευμένων ελέγχων σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας ή εργασίες στις οποίες διαπιστώθηκε αυξημένη παραβατικότητα, μεγάλη συχνότητα εργατικών ατυχημάτων με έμφαση στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- Ενίσχυση των δεξιοτήτων των επιθεωρητών Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία. Επιμόρφωση των επιθεωρητών σε προγράμματα του ΙΝΕΠ και συμμετοχή τους σε ομάδες εργασίας της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SLIC) για την επεξεργασία και αναβάθμιση του νομοθετικού πλαισίου ΥΑΕ της Ε.Ε. και την αξιολόγηση των συστημάτων επιθεώρησης των κρατών μελών.

Τυχόν υστέρηση στην υλοποίηση λοιπών στόχων, ιδίως σε ζητήματα θεσμικής και λειτουργικής ολοκλήρωσης του συστήματος Υγείας & Ασφάλειας, οφείλεται κατά βάση στην υγειονομική κρίση της πανδημίας Covid-19 και την επικέντρωση των υπηρεσιών του Υπουργείου και της Επιθεώρησης Εργασίας στην αντιμετώπισή της καθώς και σε αστοχίες του αρχικού σχεδιασμού της προηγούμενης Στρατηγικής.

Κομβική, πάντως, θεσμική παρέμβαση αποτελεί η ψήφιση του ν.4808/2021 (Α'101), με τον οποίο θεσπίστηκε για πρώτη φορά μέσω της κύρωσης της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 187 «Για το πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία» (2006)», η υποχρέωση για εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και ετήσιου εθνικού προγράμματος δράσεων.

1.3 Στρατηγικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2021-2027

Τον Ιούνιο του 2021 εκδόθηκε η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία 2021-2027. Επαγγελματική ασφάλεια και υγεία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας (COM(2021) 323 final/28.06.2021)».

Η νέα αυτή πρωτοβουλία της Επιτροπής βασίζεται στο προηγούμενο Στρατηγικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020 κι έχει τον διττό στόχο αφενός της διατήρησης και της βελτίωσης των υψηλών

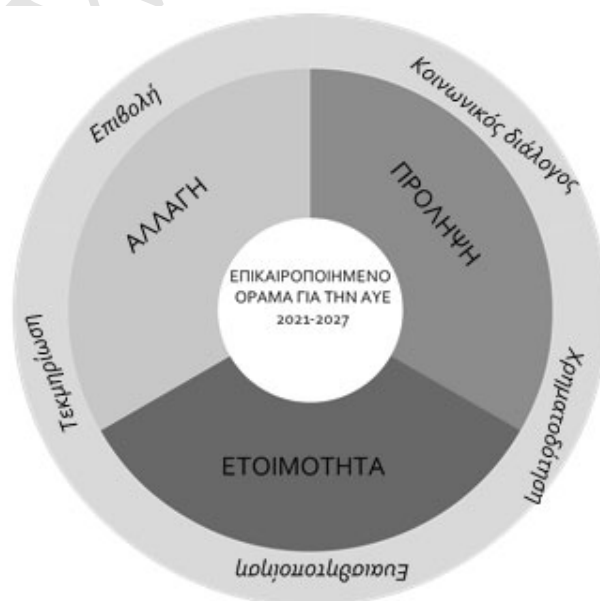
προτύπων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στην Ευρώπη και αφετέρου της προετοιμασίας για νέες κρίσεις και απειλές.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή εστιάζει στους ακόλουθους βασικούς στόχους και παράλληλα δεσμεύεται για την υλοποίηση καθορισμένων ενεργειών για την επίτευξη κάθε ενός από αυτούς:

1. **Πρόβλεψη και διαχείριση των αλλαγών στον νέο κόσμο της εργασίας:** Διασφάλιση υγιών και ασφαλών χώρων εργασίας σε ένα εργασιακό περιβάλλον με ψηφιακές, «πράσινες» και δημογραφικές μεταβολές. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρόκειται να τροποποιήσει τις Οδηγίες σχετικά με τους χώρους εργασίας και τις οθόνες οπτικής απεικόνισης και παράλληλα θα προτείνει την αλλαγή των οριακών τιμών για τον αμίαντο και τον μόλυβδο. Επίσης, θα αναλάβει μια πρωτοβουλία σχετικά με την ψυχική υγεία και τους σχετικούς με αυτήν αναδυόμενους κινδύνους, η οποία θα παρέχει καθοδήγηση για ανάληψη σχετικών δράσεων από τα κράτη μέλη.
2. **Βελτίωση της πρόληψης ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία και εργατικών ατυχημάτων:** Η νέα Στρατηγική προωθεί σε αυτόν τον τομέα την προσέγγιση «όραμα μηδέν» δηλαδή τον στόχο πλήρους εξάλειψης των θανάτων που οφείλονται στην εργασία στην Ε.Ε. μέσα από ενέργειες, όπως η επανεξέταση των χημικών παραγόντων που οδηγούν σε επαγγελματικούς καρκίνους, ασθένειες του αναπαραγωγικού και του αναπνευστικού συστήματος.
3. **Ενίσχυση της ετοιμότητας για πιθανές μελλοντικές απειλές για την υγεία:** Αξιοποιώντας την εμπειρία και τη γνώση που συγκεντρώθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού, η Επιτροπή σκοπεύει να αναπτύξει διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και οδηγούς που θα συμβάλλουν στην ταχεία ανάπτυξη, εφαρμογή και παρακολούθηση κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων, σε στενή συνεργασία με φορείς δημόσιας υγείας.

Οι στοχευμένες δράσεις του Στρατηγικού Πλαισίου που απευθύνονται τόσο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και στα κράτη-μέλη προβλέπεται να υλοποιηθούν αξιοποιώντας:

- εντατικό κοινωνικό διάλογο
- χάραξη πολιτικής βάσει επιστημονικών στοιχείων
- βελτιωμένη εφαρμογή και έλεγχο της υπάρχουσας κοινοτικής νομοθεσίας
- ευαισθητοποίηση και
- πηγές χρηματοδότησης της Ε.Ε. συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και του Ταμείου Συνοχής με σκοπό την επένδυση στα θέματα ΥΑΕ.



1.4 Υφιστάμενη κατάσταση των θεμάτων Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία στη χώρα μας

Το «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία», δηλαδή η υποδομή που αποτελεί το βασικό πλαίσιο για την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής ΥΑΕ στην Ελλάδα απαρτίζεται από:

α) τη γενική και ειδική νομοθεσία, καθώς και τις κανονιστικές πράξεις ή άλλα νομικά κείμενα, σχετικά με τις υποχρεώσεις του εργοδότη για τη λήψη μέτρων πρόληψης και προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων,

β) την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΥΠ, δηλαδή την Διεύθυνση Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία, υπό τη Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία ως επιτελική διοικητική οντότητα για το συντονισμό της εθνικής πολιτικής και τη διάδοση της πληροφόρησης,

γ) την αρμόδια ελεγκτική αρχή (Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας» - Επιθεωρήσεις Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία) για τον έλεγχο εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, σε συνδυασμό με τις θεσμικά προβλεπόμενες διαδικασίες ελέγχου, καταγραφής συμβάντων στους χώρους εργασίας, συμβουλευτικής και κυρώσεων,

δ) λοιποί θεσμοί και αρμόδιες δομές δημόσιας πολιτικής που αλληλεπιδρούν με τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, όπως το Εθνικό Σύστημα Υγείας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών δομών Ιατρικής της Εργασίας, Υπουργεία Ανάπτυξης, Ενέργειας & Περιβάλλοντος, Ναυτιλίας, Παιδείας κ.λπ.,

ε) το εθνικό τριμερές συμβουλευτικό όργανο (Συμβούλιο Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων- ΣΥΑΕ) για την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου και της διαβούλευσης σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία,

στ) θεσμούς, πολιτικές και εργαλεία παροχής υπηρεσιών πρόληψης (Τεχνικοί Ασφαλείας, Ιατροί Εργασίας, γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, κλπ.), κατάρτισης και ενημέρωσης εργοδοτών και εμπλεκομένων σε ζητήματα ΥΑΕ, συμμετοχής των εργαζομένων, καθώς και στήριξης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων,

ζ) ερευνητική δραστηριότητα, η οποία αναπτύσσεται από επιστημονικούς, ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς φορείς της χώρας, την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΥΠ, καθώς και το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ),

η) στατιστικά στοιχεία (Επιθεώρηση Εργασίας, e-ΕΦΚΑ), καθώς και ασφαλιστικές διατάξεις σχετικά με την αποζημίωση συμβάντων (επαγγελματικών ασθενειών, εργατικών ατυχημάτων).

Η γενική αξιολόγηση του συστήματος ΥΑΕ στη χώρα μας παρότι λαμβάνει θετικό πρόσημο, ιδίως ως προς την πληρότητα του νομοθετικού πλαισίου και την παρουσία των βασικών θεσμών παροχής υπηρεσιών πρόληψης, ελέγχου και κοινωνικής διαβούλευσης, δεν μπορεί παρά να συνεκτιμήσει και συγκεκριμένες παθογένειες που δυσχεραίνουν ή χαρακτηριστικά που επηρεάζουν εν γένει τη λειτουργία του, όπως:

- **Η εμφανιζόμενη αδυναμία πλήρους και συνεπούς εφαρμογής της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις**, φαινόμενο που συνιστά κοινό τόπο σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες και παροτρύνει για ιδιαίτερες πρωτοβουλίες στήριξης και ενδυνάμωσής τους στο πλαίσιο των συναφών ευρωπαϊκών πολιτικών. Παρόμοια ζητήματα πλημμελούς εφαρμογής, αλλά και δυσχερούς ελέγχου, αναδύονται στο πεδίο των **εργολαβικών-υπεργολαβικών δικτύων, στα τεχνικά έργα και σε ορισμένες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.**
- **Η διαχρονική υστέρηση αναφορικά με την υιοθέτηση και εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου για την ΥΑΕ από τμήματα του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα**, με τις σχετικές προκλήσεις να είναι μεγαλύτερες ιδίως στο χώρο της Υγείας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεδομένης της εκ φύσεως αυξημένης επικινδυνότητας βασικών

δραστηριοτήτων αυτών (χειρισμός επικίνδυνων βιολογικών και χημικών παραγόντων, αποκομιδή απορριμμάτων, τεχνικά έργα κ.λπ.).

- Το γεγονός ότι η συμμόρφωση στους κανόνες ΥΑΕ αποτελεί πρωτίστως ζήτημα **εμπέδωσης νοοτροπίας (κουλτούρας) πρόληψης**, και μάλιστα **από την αρχή**, δεδομένου ότι **οι σημερινοί μαθητές και σπουδαστές θα είναι οι αυριανοί εργοδότες και εργαζόμενοι**, και, συνεπώς, πρέπει ήδη από το σχολικό περιβάλλον να αποκτήσουν παιδεία και νοοτροπία πρόληψης των σχετικών κινδύνων. Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ενσωματώσει τις αρχές της ΥΑΕ στα εθνικά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ η αντίστοιχη εικόνα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από περιορισμένες απόπειρες εισαγωγής θεμάτων ΥΑΕ στα προγράμματα σπουδών.
- Το γεγονός ότι η αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων ΥΑΕ και η διαδικασία λήψης αποφάσεων πολιτικής για τα εν λόγω θέματα, προϋποθέτει μια ολιστική προσέγγιση με ταυτόχρονη **εμπλοκή και συντονισμό πολλών πεδίων πολιτικής**. Το γεγονός αυτό αποτελεί πρόκληση για την ανάπτυξη κι εφαρμογή σύνθετων πολιτικών προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, έναντι τόσο των παραδοσιακών όσο και των «νέων και των αναδυόμενων» επαγγελματικών κινδύνων.

Η νέα ΕΣΥΑΕ 2022-2027 αποσκοπώντας στην περαιτέρω ανάπτυξη και ολοκλήρωση του «Εθνικού συστήματος για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία», επιχειρεί να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικό τρόπο τις παραπάνω προκλήσεις, εντάσσοντας συναφείς στρατηγικούς στόχους και επιχειρησιακές δράσεις σε ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής, ύστερα και από την Κύρωση με το άρθρο 126 του ν.4808/2021 της ΔΣΕ 187 «Για το πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία» που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Γενεύη, την 31η Μαΐου 2006.

2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 2022-2027

2.1 Γενικά

Η Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΣΥΑΕ) 2022-2027 αποτελεί τον οδικό χάρτη και το πλαίσιο αναβάθμισης των θεμάτων επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στη χώρα μας. Με όραμα τη δημιουργία υγιών και ασφαλών χώρων εργασίας για όλους τους εργαζομένους, ο επιτελικός σχεδιασμός στο πεδίο της ΥΑΕ για την περίοδο 2022-2027 αναπτύσσεται σε τρεις (3) στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι εξειδικεύονται σε έξι (6) επιμέρους άξονες προτεραιότητας.

Όραμα: «Υγιείς και ασφαλείς χώροι εργασίας για όλους»

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Ανάπτυξη ενός λειτουργικού εθνικού συστήματος διακυβέρνησης για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία με γνώμονα τις εθνικές ανάγκες και τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις.

Εξειδίκευση στόχου μέσω των αξόνων προτεραιότητας:

1.1 Επιτελικός συντονισμός δημόσιων πολιτικών για θέματα ΥΑΕ.

1.2 Πλήρης συμμόρφωση επιχειρήσεων και φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην νομοθεσία για την ΥΑΕ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία καθώς και των μέτρων πρόληψης των κινδύνων με έμφαση στις νέες προκλήσεις στον κόσμο της εργασίας.

Εξειδίκευση στόχου μέσω των αξόνων προτεραιότητας:

2.1 Απλοποίηση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την ΥΑΕ.

2.2 Ενθάρρυνση της επιστημονικής προόδου και της έρευνας - Νέοι και αναδυόμενοι επαγγελματικοί κίνδυνοι.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στο χώρο εργασίας

Εξειδίκευση στόχου μέσω των αξόνων προτεραιότητας:

3.1 Επιμόρφωση και προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης.

3.2 Δικτύωση, συνεργασίες και κοινωνικός διάλογος.

2.2 Άξονες προτεραιότητας

Άξονας 1.1. : Επιτελικός συντονισμός δημόσιων πολιτικών για θέματα ΥΑΕ

Η παρούσα Στρατηγική θα αναπτύξει περαιτέρω τις όποιες αναγκαίες θεσμικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες καθώς και οργανωτικές παρεμβάσεις, που θα οδηγήσουν σε ένα ακόμη πιο λειτουργικό και αποτελεσματικό «εθνικό σύστημα υγείας και ασφάλειας στην εργασία», μέσω του **επιτελικού συντονισμού δημόσιων πολιτικών που αφορούν άμεσα ή έμμεσα σε συναφή ζητήματα.**

Στην κατεύθυνση αυτή, αποφασιστικής σημασίας θεσμική παρέμβαση αποτελεί ήδη η ψήφιση του ν.4808/2021 (Α'101) με τον οποίο θεσπίζεται διαμέσου της κύρωσης της ΔΣΕ 187, **η υποχρέωση για εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και ετήσιου εθνικού προγράμματος δράσεων**, καθώς και η ενδυνάμωση της επιστημονικά τεκμηριωμένης και κοινωνικά

αποτελεσματικής παρέμβασης της πολιτείας στα συναφή ζητήματα, ιδίως μέσω της στενότερης συνεργασίας με το ΕΛΙΝΥΑΕ, τον επιστημονικό φορέα του συνόλου των κοινωνικών εταίρων, εργοδοτών και εργαζομένων, για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία

Στο πλαίσιο **συνέργειας των πολιτικών ΥΑΕ με άλλα πεδία δημόσιας πολιτικής** (ψηφιακή στρατηγική, εκπαιδευτική και βιομηχανική πολιτική, δημόσια διοίκηση, εθνικό σύστημα υγείας (ΕΣΥ), κοινωνική ασφάλιση, κ.λπ.) θα αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για την **εγκαθίδρυση αποδοτικών δικτύων συνεργασίας και την ενσωμάτωση της διάστασης των υγιών και ασφαλών συνθηκών εργασίας σε όλες τις συναφείς δημόσιες πολιτικές.**

Στοχεύοντας στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της επαγγελματικής νοσηρότητας (εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες) μέσω της πρόληψης, την υιοθέτηση σύγχρονων κινητροδοτικών εργαλείων, καθώς και τη συνέργεια με το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, σκόπιμη θεωρείται η προώθηση της δημιουργίας ειδικού **«Φορέα Ασφάλισης Επαγγελματικού Κινδύνου (επαγγελματικής νοσηρότητας)»**, κατόπιν ολοκλήρωσης σειράς αναγκαίων ενεργειών, όπως η δημιουργία συντονιστικού οργάνου, η εκτεταμένη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, η εκπόνηση αναλογιστικών μελετών κλπ. Η εν λόγω πρωτοβουλία αποτελεί διαχρονικό αίτημα των εκπροσώπων εργαζομένων και εργοδοτών και είχε συμπεριληφθεί στις δράσεις της Στρατηγικής 2016-2020 χωρίς, ωστόσο, να πραγματοποιηθούν στη συνέχεια τα αναγκαία βήματα για την υλοποίησή της. Παράγοντα «κλειδί» για την επιτυχία του εγχειρήματος θα αποτελέσει αναμφισβήτητα και η **οργανική συνέργεια με το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) και ιδίως με τις σχετικές με την ΥΑΕ κλινικές και δομές του.**

Η διαμόρφωση ενός **ολοκληρωμένου μηχανισμού αναγγελίας και καταγραφής εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών** η οποία προϋποθέτει την επίλυση υφιστάμενων ζητημάτων σχετικά με την αναγνώριση, καταγραφή, αναγγελία και αποζημίωση συμβάντων στο χώρο εργασίας, ιδιαίτερα στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, αξιοποιώντας την ορθή εφαρμογή και λειτουργία των βασικών θεσμών της ΥΑΕ, την αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Επιθεώρησης Εργασίας και τη δημιουργία του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την ΥΑΕ (ΗΡΙΔΑΝΟΣ) καθώς και την προαναφερθείσα πρωτοβουλία για τη δημιουργία Φορέα Ασφάλισης Επαγγελματικού Κινδύνου θα παρέχει τη δυνατότητα συλλογής και επεξεργασίας αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων και θα συμβάλει στη χάραξη αποδοτικών πολιτικών βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Ακόμη, η εμπειρία της διαχείρισης των πολλαπλών ζητημάτων που προέκυψαν λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, ανέδειξε την ανάγκη για την **ανάπτυξη αποδοτικών και πάγιων συνεργειών μεταξύ των πεδίων της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και της Δημόσιας Υγείας** (π.χ. έκδοση εγκυκλίων και πρακτικών οδηγιών, εκπόνηση σχεδίων ετοιμότητας, συντονιστικές συναντήσεις κ.ά.). Οι εν λόγω ενέργειες, σε συνδυασμό με ανάλογο μακροχρόνιο σχεδιασμό για διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και μηχανισμούς συντονισμού, συνάδουν με την ευρωπαϊκή κατεύθυνση για ενίσχυση της ετοιμότητας των κρατών-μελών έναντι πιθανών μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων.

Τέλος, προϋπόθεση για την άρτια και αποδοτική λειτουργία του «εθνικού συστήματος υγείας και ασφάλειας στην εργασία» αποτελεί η αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία των διοικητικών δομών του υπουργείου Εργασίας με αρμοδιότητα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Άξονας 1.2: Πλήρης συμμόρφωση επιχειρήσεων και φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην νομοθεσία για την ΥΑΕ

Η πρόσφατη οργανωτική μετεξέλιξη του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας σε **Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή**, δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας στον έλεγχο τήρησης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και ενισχύει το τεκμήριο αξιοπιστίας και αντικειμενικότητας. Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία του κατάλληλου πλαισίου ανεξαρτησίας, διαφάνειας και λογοδοσίας, ώστε η Επιθεώρηση Εργασίας να εκτελέσει με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα το έργο της και μακροπρόθεσμα να εμπεδωθεί στον κόσμο της εργασίας κλίμα

εμπιστοσύνης στους ελεγκτικούς θεσμούς, το οποίο λειτουργεί ενισχυτικά στη συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο.

Στην τρέχουσα περίοδο 2022-2027 η δραστηριότητα της Επιθεώρησης Εργασίας στον τομέα της ΥΑΕ και σε οργανωτικό, ενημερωτικό και ελεγκτικό επίπεδο, προβλέπεται να αναπτυχθεί, μεταξύ άλλων, στα παρακάτω πεδία:

- Ελεγκτικές και ενημερωτικές δράσεις στο πλαίσιο των εκστρατειών ευαισθητοποίησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας» και της Ανώτερης Επιτροπής Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC).
- Εκσυγχρονισμός της διαδικασίας διεξαγωγής των ελέγχων, με την χρήση νέων τεχνολογιών, όπως π.χ. με τη χρήση φορητών μικροϋπολογιστών "tablets" από τους επιθεωρητές και την καταχώρηση των υποδείξεων των ελέγχων στο λογαριασμό του κάθε εργοδότη στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας.
- Υιοθέτηση ενός «μητρώου ελεγκτικών βημάτων», δηλαδή τυποποιημένης ηλεκτρονικής διαδικασίας διεξαγωγής του ελέγχου με χρήση λίστας σημείων ελέγχου (check list) και καταχώρησης των στοιχείων αυτού στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή ομοιομορφία στον τρόπο ελέγχου συγκεκριμένων εργασιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων, για την ορθή αξιολόγηση της συμμόρφωσης στις απαιτήσεις της εργατικής νομοθεσίας για την ΥΑΕ και την εξαγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων.
- Ενημερωτική και ελεγκτική δράση στο πλαίσιο της πρόληψης των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία (εργασιακό άγχος, βία και παρενόχληση, εκφοβισμός, εργασιακή εξουθένωση) σε συνεργασία με την Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων της Επιθεώρησης Εργασίας.
- Εκπαίδευση των Επιθεωρητών ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε αντικείμενα που αφορούν την μετάβαση σε νέα ή εντεινόμενα πρότυπα και μορφές οργάνωσης εργασίας (τηλεργασία, ψηφιακές πλατφόρμες, εργολαβικά δίκτυα, εποχιακή εργασία κ.λπ.) καθώς και σε νέους και αναδυόμενους κινδύνους (βία και παρενόχληση, βιολογικοί παράγοντες, καρκινογόνοι παράγοντες κινδύνου, παράγοντες τοξικοί για την αναπαραγωγή).
- Στοχευμένοι έλεγχοι σε επιλεγμένους κλάδους σύμφωνα με την ετήσια στοχοθεσία και προγραμματισμό της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας».

Στην κατεύθυνση εξάλλου της βέλτιστης συμμόρφωσης των επιχειρήσεων σημαντικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν **πληροφοριακά συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών** μεταξύ επιχειρήσεων και Πολιτείας όπως ο **ΗΡΙΔΑΝΟΣ**, κατάλληλα προσαρμοσμένα και παραμετροποιημένα, ιδίως ως προς τα ληφθέντα μέτρα από τις επιχειρήσεις, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα και αποδοτικότητα του ελεγκτικού έργου, δημιουργώντας εκ παραλλήλου τις προϋποθέσεις εφαρμογής στοχευμένων κινήτρων και προαγωγής της εφαρμοσμένης έρευνας.

Πέραν της τρέχουσας διαδικασίας αναμόρφωσης της χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στο **Δημόσιο** (Διυπουργική Επιτροπή βάσει των διατάξεων του άρθρου 396 του ν. 4512/2018 (Α' 5)) στο πλαίσιο της οποίας αναπτύχθηκαν μεθοδολογία και αντικειμενικά κριτήρια για τον προσδιορισμό της έκθεσης των εργαζομένων σε σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και ασφάλειά τους, οι παρεμβάσεις της παρούσας ΕΣΥΑΕ διαρθρώνονται σε δύο επίπεδα:

α) θεσμικό επίπεδο: Θέσπιση μηχανισμού συντονισμού, συνεργασίας και υποστήριξης μεταξύ των φορέων της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης σε θέματα προστασίας και πρόληψης των εργαζομένων.

β) οργανωτικό επίπεδο: Ανάπτυξη εργαλείων προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης δράσεων για την προαγωγή της ΥΑΕ, καθώς και ψηφιακών βάσεων δεδομένων και εργαλείων εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου.

Άξονας 2.1 : Απλοποίηση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την ΥΑΕ

Το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για την ΥΑΕ, είναι απόλυτα εναρμονισμένο προς το αντίστοιχο ευρωπαϊκό και θα συνεχίσει να επικαιροποιείται και να συμπληρώνεται με νομοθετήματα, σε αντιστοίχιση με τις νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πέραν από τις Οδηγίες που έχει ήδη υιοθετήσει και βρίσκονται στο στάδιο ενσωμάτωσής τους στο εθνικό μας δίκαιο, προγραμματίζει την έκδοση νέων Οδηγιών στους τομείς: των χημικών και των καρκινογόνων παραγόντων με την συμπερίληψη νέων ουσιών και την τροποποίηση υπαρχόντων οριακών τιμών (π.χ. μόλυβδος, κοβάλτιο, αμίαντος, ουσίες τοξικές για την αναπαραγωγή), του εξοπλισμού εργασίας, της τεχνητής νοημοσύνης και των σχετιζόμενων κινδύνων, των χώρων εργασίας και της προστασίας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.

Παράλληλα, προωθείται η **βελτίωση και επικαιροποίηση της ήδη υπάρχουσας εθνικής νομοθεσίας για την ΥΑΕ**, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για στήριξη των επιχειρήσεων (π.χ. αναπροσαρμογή των ειδικοτήτων που μπορούν να ασκήσουν καθήκοντα Τεχνικού Ασφαλείας, εκσυγχρονισμός του πλαισίου παροχής υπηρεσιών ιατρικής της εργασίας, ενίσχυση της συμμετοχής των εργαζόμενων, μείωση γραφειοκρατικών επιβαρύνσεων κ.α.) καθώς και άλλες προκλήσεις όπως οι μεταβολές στις μορφές και την οργάνωση της εργασίας, οι δημογραφικές εξελίξεις, η στήριξη των μικρομεσαίων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή και την «πράσινη» οικονομία και η κλιματική αλλαγή. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε πρώτη φάση προτεραιότητα θα δοθεί στην έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4808/2021 κανονιστικών πράξεων, μέσω των οποίων ρυθμίζονται νέες πτυχές εργασιακών θεμάτων όπως η τηλεργασία, η εργασία σε ψηφιακές πλατφόρμες κλπ.

Άξονας 2.2 : Ενθάρρυνση της επιστημονικής προόδου και της έρευνας - Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι.

Μια από τις βασικές προκλήσεις που είχαν ήδη εντοπισθεί στο ευρωπαϊκό Στρατηγικό πλαίσιο 2014-2020 κι επανέρχονται και στο τρέχον πλαίσιο 2021-2027 είναι η **διαχείριση της αλλαγής, δηλαδή των «νέων και αναδυόμενων κινδύνων», που προκύπτουν από τις δραστικές - ψηφιακές, πράσινες, κλιματικές και δημογραφικές - μεταβολές στον κόσμο της εργασίας και κατά προτεραιότητα αυτών που σχετίζονται με επαγγελματικές ασθένειες**. Ήδη από το 2015 τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβαν συντονισμένη δράση για την πρόληψη των επαγγελματικών καρκίνων, τόσο σε επίπεδο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης (Road Map for carcinogens), όσο και σε ερευνητικό και νομοθετικό επίπεδο με την υιοθέτηση σημαντικού αριθμού νέων Οδηγιών για **καρκινογόνους χημικούς παράγοντες** κατόπιν ενδελεχούς έρευνας από εξειδικευμένους φορείς όπως η Risk Assessment Committee (RAC) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) .

Παράλληλα, προτεραιότητα αποτελεί η διαχείριση των **ψυχοκοινωνικών κινδύνων (εργασιακό άγχος και εξουθένωση, βία, παρενόχληση, κ.λπ.)** οι οποίοι αποτελούν τα αίτια για πλήθος επαγγελματικών ασθενειών και συνδέονται άμεσα μεταξύ άλλων με την τρέχουσα υγειονομική κρίση, με τις νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας και με την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών στις εργασιακές πρακτικές.

Στο πλαίσιο αυτό και κατά την προγραμματική περίοδο της παρούσας Στρατηγικής, ιδιαίτερη έμφαση πρόκειται να δοθεί στην **εκπόνηση πρακτικών οδηγιών και κατευθυντήριων οδηγιών για την αποτελεσματική εφαρμογή της γενικής και ειδικής νομοθεσίας** (ιδιαίτερα της νέας) από τους εργοδότες αλλά και τους τεχνικούς ασφάλειας και ιατρούς εργασίας. Επίσης, έμφαση θα δοθεί και στην έκδοση οδηγιών για τη διαχείριση κινδύνων στην εργασία για τους οποίους δεν υφίσταται ειδική ρύθμιση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο (π.χ. ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι). Με την ίδια στόχευση, θα συνεχιστεί (και κατά περίπτωση θα ολοκληρωθεί θεσμικά) η ερευνητική δραστηριότητα σε τομείς όπως η θερμική καταπόνηση των εργαζομένων λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, οι ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες, τα laser κ.λπ., όπου ήδη έχει αποκτηθεί πολύχρονη εμπειρία, μέσω αποδοτικών πρωτοκόλλων συνεργασίας του ΥΠΕΚΥΠ με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα.

Άξονας 3.1: Επιμόρφωση και προαγωγή νοοτροπίας πρόληψης.

Η νέα προσέγγιση που προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από το Πλαίσιο Στρατηγικής 2021-2027 για την ΥΑΕ, βασίζεται στο φιλόδοξο όραμα της πλήρους εξάλειψης των αιτιών θανάτου (εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες) που σχετίζονται με την εργασία ("Vision Zero approach"), με κυρίαρχο στοιχείο της την καλλιέργεια νοοτροπίας (κουλτούρας) πρόληψης.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του **πλαισίου επιμόρφωσης εργοδοτών, επαγγελματιών υγείας και ασφάλειας (τεχνικών ασφαλείας, ιατρών εργασίας, κ.λπ.), αλλά και του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού εργαζομένων**, ιδίως με **παρεμβάσεις επικαιροποίησης και πιστοποίησης γνώσεων μέσω πιστοποιημένων προγραμμάτων εκπαίδευσης, καθώς και ευρείας χρήσης ψηφιακών εργαλείων γνώσης**, συνιστά κρίσιμο προαπαιτούμενο για την εμπέδωση νοοτροπίας πρόληψης και την συμμόρφωση με τις προβλέψεις της εθνικής νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους, ακόμη και τους μικρότερους.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι **προγραμματισμένες Εκστρατείες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας»**. Το ΥΠΕΚΥΠ μέσω της ΔΥΑΕ και του Τμήματος Εθνικού Εστιακού Πόλου και Πολιτικών προαγωγής της ΥΑΕ και με τη συνδρομή του Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης για τα θέματα ΥΑΕ συμμετέχει ενεργά στις εν λόγω Εκστρατείες και παράλληλα υλοποιεί σε εθνικό επίπεδο το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασίας του πανευρωπαϊκού Δικτύου των Εθνικών Εστιακών Πόλων του EU OSHA, όπου περιλαμβάνεται ένα πλέγμα δράσεων για την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη διάχυση της πληροφόρησης για τα θέματα ΥΑΕ.

Η Εκστρατεία για την περίοδο 2020-2022 με σύνθημα «Μειώστε την καταπόνηση» έχει ως βασικό θέμα την πρόληψη των μυοσκελετικών παθήσεων (ΜΣΠ) που σχετίζονται με την εργασία, οι οποίες εξακολουθούν να αποτελούν διαχρονικά το σημαντικότερο πρόβλημα επαγγελματικής υγείας. Η επόμενη διετής Εκστρατεία 2023-2025 με κεντρικό θέμα «Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια στην ψηφιακή εποχή» θα είναι αφιερωμένη στη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς ψηφιακού μέλλοντος καλύπτοντας ειδικότερα ψυχοκοινωνικούς και εργονομικούς κινδύνους στην εργασία.

Οι προβλεπόμενες δράσεις στήριξης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την επόμενη προγραμματική περίοδο αποσκοπούν:

α) στην **παροχή τεχνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής προς τις επιχειρήσεις για τη βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσής τους ως προς τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας για την ΥΑΕ**, π.χ. για την εκπόνηση Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου και εν γένει τη διαχείριση των θεμάτων ΥΑΕ, μέσω της ανάπτυξης και **προαγωγής του Προγράμματος OiRA και της δωρεάν διάθεσης νέων κλαδικών, διαδραστικών, διαδικτυακών εργαλείων**. Η περαιτέρω ανάπτυξη τέτοιων ψηφιακών εργαλείων OiRA στη χώρα μας για την επόμενη περίοδο, για συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (ξενοδοχειακές μονάδες, supermarkets, πρατήρια καυσίμων, διαγνωστικά κέντρα, εργαστήρια κ.λπ.), συνιστά κομβική πρωτοβουλία στήριξης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την ορθή εφαρμογή των κανόνων υγείας και ασφάλειας, καθώς και για τη διαμόρφωση και προαγωγή της αναγκαίας νοοτροπίας πρόληψης.

β) στην ανάπτυξη και καλλιέργεια νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων στους χώρους εργασίας καθώς και στην αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους, μέσω της αξιοποίησης **δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και δικτύωσης για τη διάχυση της διαθέσιμης εμπειρίας και γνώσης και την ανταλλαγή καλών πρακτικών για την ΥΑΕ**.

Στο ίδιο πλαίσιο και σε εναρμόνιση με την κοινή ευρωπαϊκή πρακτική για την **ενσωμάτωση των βασικών αρχών της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης**, προβλέπεται να υλοποιηθούν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών και μαθητών σε σχολεία της Α' και Β' βάθμιας εκπαίδευσης, σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης (IEK), σχολές μαθητείας και σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και διανομή ενημερωτικού υλικού για την ΥΑΕ σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (π.χ. προαγωγή στα σχολεία του εκπαιδευτικού προγράμματος "Ο ΝΑΡΟ...με ένα χαμόγελο"). Παράλληλα θα επιδιωχθεί η **ενδυνάμωση της από**

κοινού δράσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και της ΔΥΠΑ.

Άξονας 3.2: Δικτύωση, συνεργασίες και κοινωνικός διάλογος

Στο πλαίσιο της περαιτέρω ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ της Πολιτείας και φορέων που προάγουν την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια και ιδιαίτερα φορέων των κοινωνικών εταίρων, κομβικό ρόλο κατέχει η επίσημη θεσμοθέτηση μέσω του ν. 4808/2021 (Α' 101) **της συνεργασίας του ΥΠΕΚΥΠ με το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (ΕΛΙΝΥΑΕ).**

Το ΕΛΙΝΥΑΕ, αποτελεί σήμερα τον μοναδικό φορέα των κοινωνικών εταίρων στη χώρα μας σε θέματα προαγωγής της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας και της παιδείας πρόληψης, με δράσεις που περιλαμβάνουν την εκπόνηση κλαδικών μελετών, την πραγματοποίηση δειγματοληψιών και ανάλυσης βλαπτικών εργασιακών παραγόντων, την εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας και τη συνεργασία με ερευνητικά Ινστιτούτα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συνεργασία προβλέπεται να αναπτυχθεί με βάση τα ακόλουθα θεματικά πεδία:

- Παροχή αμοιβαίας τεχνικής υποστήριξης
- Αξιοποίηση τεχνογνωσίας
- Εκπόνηση μελετών
- Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι και ψυχική υγεία
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
- Ένταξη θεμάτων υγείας και ασφάλειας στην εκπαίδευση

Στο νέο πλαίσιο συνεργασίας, το ΕΛΙΝΥΑΕ μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά, αξιοποιώντας την πολύχρονη και πολυδιάστατη εμπειρία του, στην διαχρονική προσπάθεια για την διαμόρφωση νοοτροπίας πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών και την μέγιστη δυνατή διάδοση πληροφόρησης για τα θέματα ΥΑΕ, ειδικά στις μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Παράλληλα, θα αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό ήδη υπάρχουσες και εδραιωμένες μέσω σχετικών Συμφώνων **συνεργασίας του ΥΠΕΚΥΠ με επιστημονικούς φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα, κλαδικές οργανώσεις και επιχειρήσεις**, (Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας-ΕΕΑΑ, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Enterprise Europe Network-Hellas, Δίκτυο των Κέντρων Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct, Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων και Προαγωγής της Υγείας κ.α.), ενώ θεωρείται σκόπιμη και η επιδίωξη νέων συνεργασιών με δυναμικούς φορείς συναφούς αντικειμένου όπως τα Επιμελητήρια, το Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων (ΣΕΝ), δίκτυα επαγγελματικής κατάρτισης, κ.λπ.

Ο **κοινωνικός διάλογος** τίθεται ως βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της παρούσας ΕΣΥΑΕ σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του Στρατηγικού πλαισίου της Ε.Ε. για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2021-2027 για αποτελεσματικό τομεακό κοινωνικό διάλογο.

Στο πλαίσιο αυτό, η αναβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο επιχείρησης συντελείται με τη θεσμική ενίσχυση των Επιτροπών Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΕΥΑΕ) και εν γένει της εκπροσώπησης των εργαζομένων σε θέματα ΥΑΕ, ενώ η ενδυνάμωση του **ΣΥΑΕ**, ως εθνικού φόρουμ τριμερούς διαβούλευσης στα ζητήματα υγείας και ασφάλειας, προωθείται, μεταξύ άλλων, μέσω της λειτουργίας ειδικών και ολιγομελών ad hoc ομάδων εργασίας, επίσης τριμερούς σύνθεσης, για την επεξεργασία συγκεκριμένων ζητημάτων, αξιοποιώντας μεταξύ άλλων και τη συμφωνία-πλαίσιο των Ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων για την ΥΑΕ στη ψηφιακή εποχή (2020).

Η **γενικότερη πάντως συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους**, οι οποίοι, μάλιστα, στο πλαίσιο της σχετικής πρόσκλησης που περιλαμβάνεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καλούνται να αναλάβουν και **αυτοτελείς πρωτοβουλίες σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία**, συνιστά σημαντική προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή της νέας εθνικής Στρατηγικής.

2.3 Χρηματοδότηση

Οι δράσεις με τις οποίες θα επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας ΕΣΥΑΕ, προβλέπονται στο ετήσιο Εθνικό πρόγραμμα σε συνάρτηση με τους σχετικούς ποσοτικούς δείκτες και τις πηγές χρηματοδότησής τους, εφόσον απαιτείται.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης που μπορούν να αξιοποιηθούν για την προγραμματική περίοδο 2022-2027 είναι:

- Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0») και ειδικότερα τον Άξονα 3.1: *Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας* (ΟΠΣ για την ΥΑΕ ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ και άλλες δράσεις).
- Το νέο Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027, καθώς και το ΕΣΠΑ 2014-2020 (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία /ΕΠΑνΕΚ), στο οποίο έχουν ενταχθεί εν εξελίξει έργα.
- Ο τακτικός προϋπολογισμός του ΥΠΕΚΥΠ.
- Οι πόροι του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA).
- Άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως τα προγράμματα «Η Ε.Ε. για την υγεία» της περιόδου 2021-2027 (πρόληψη ασθενειών), «Ορίζων Ευρώπη» κλπ.

Γενικότερα, σχεδιάζεται να καταβληθεί κάθε προσπάθεια εξεύρεσης και αξιοποίησης διαθέσιμων κοινοτικών και εθνικών πόρων με κατάλληλες συνεργασίες και ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ του ΥΠΕΚΥΠ και φορέων των κοινωνικών εταίρων, αλλά και ερευνητικών και επιστημονικών φορέων κ.ά., προκειμένου να υλοποιηθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι δράσεις του Εθνικού Προγράμματος.

2.4 Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Η παρακολούθηση της εφαρμογής και η αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής, σε συνάρτηση με την εκπλήρωση των στόχων της, θα πραγματοποιείται με ευθύνη της Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους, βάσει συγκεκριμένου προγραμματισμού και με ορόσημα το **2025** και το **2027** με την ολοκλήρωσή της.

Η αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής ΥΑΕ περιλαμβάνει την εξέταση αφενός μεν της υλοποίησης των προγραμματισμένων δράσεων (βλ. Παράρτημα 1: Εθνικό Πρόγραμμα Δράσεων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία 2022-2023, βάσει των δεικτών προόδου που έχουν τεθεί και αφετέρου της λειτουργικότητας του προγράμματος και της ανταπόκρισης των καθορισθέντων δράσεων υπό το πρίσμα των ραγδαία μεταβαλλόμενων συνθηκών στον κόσμο της εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ (2022-2023)						
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
1. Ανάπτυξη ενός λειτουργικού εθνικού συστήματος διακυβέρνησης για την ΥΑΕ με γνώμονα τις εθνικές ανάγκες και τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις	1.1 Επιτελικός Συντονισμός δημόσιων πολιτικών για θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία	1.1.1 Συνέργεια των πολιτικών Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία με άλλα πεδία δημόσιας πολιτικής - Εγκαθίδρυση αποδοτικών δικτύων συνεργασίας	Υπηρεσίες Υπουργείων Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Παιδείας, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Αμυνας	Συγκρότηση Διαρκούς Επιτροπής Υ.Α.Ε.	Δεν απαιτείται	Έως 31.03.2023
		1.1.2 Μελέτη δημιουργίας "Φορέα Ασφάλισης Επαγγελματικού Κινδύνου" και λοιπές προπαρασκευαστικές ενέργειες	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Ελληνικό Ινστιτούτο για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΛΙΝΥΑΕ)	Μια (1) μελέτη και λοιπές αναγκαίες ενέργειες	Εθνική ή κοινοτική χρηματοδότηση	Έως 30.06.2023
		1.1.3 Ανάπτυξη πόντων συνεργειών μεταξύ πεδίων Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Δημόσιας Υγείας	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Υπουργείο Υγείας, Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)	Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας (Ο.Ε.)	Δεν απαιτείται	Έως 31.03.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
	1.2 Πλήρης συμμόρφωση επιχειρήσεων και φορέων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στους κανόνες Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία	1.2.1 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) για τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων	α) Μελέτη Εφαρμογής β) Σχεδιασμός και Ανάπτυξη συστημάτων και εφαρμογών γ) Πιλοτική – Παραγωγική Λειτουργία και Εκπαίδευση δ) Υπηρεσίες Διενέργειας Εκπαίδευσης και πιστοποίησης ε) Δράσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης	Ταμείο Ανάκαμψης	Έως 31.12.2023
		1.2.2 Ανασχεδιασμός της διαδικασίας διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων με προμήθεια εξοπλισμού νέας τεχνολογίας και χρήση πρωτοτυποποιημένων υποδείξεων και αυτοματοποιημένης καταχώρησης ελέγχων	Επιθεώρηση Εργασίας	α) Προμήθεια - Παραλαβή εξοπλισμού β) Πρωτοτυποποιημένες υποδείξεις ελέγχου	Χρηματοδότηση της αγοράς του εξοπλισμού (φορητών συσκευών - tablet) μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ. Υλοποίηση νέων υποσυστημάτων του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Επιθεώρησης Εργασίας με εθνική χρηματοδότηση.	α) Ολοκληρώθηκε 28.2.2022 β) Πλήρης ανάπτυξη λογισμικού και δυνατότητα χρήσης: έως 31.12.2022
		1.2.3 Εκπόνηση Μεσο-μακροπρόθεσμου σχεδίου για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία στον Δημόσιο Τομέα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Διευπουργική Επιτροπή του ν.4512/2018 (άρθρ.396), Επιθεώρηση Εργασίας, Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Εσωτερικών	Μεσο-μακροπρόθεσμο σχέδιο για την ΥΑΕ στον Δημόσιο Τομέα	Δεν απαιτείται	Έως 30.06.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
2. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την ΥΑΕ καθώς και των μέτρων πρόληψης των κινδύνων με έμφαση στις νέες προκλήσεις στον κόσμο της εργασίας.	2.1 Απλοποίηση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία	2.1.1 Τροποποίηση Κώδικα Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΚΝΥΑΕ) ν.3850/2010	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, συναρμόδια υπουργεία, κοινωνικοί εταίροι (Συμβούλιο Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων-ΣΥΑΕ), λοιποί φορείς	Νομοθετική διάταξη	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023
		2.1.2 Τροποποίηση π.δ. 95/99 για τις υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, συναρμόδια υπουργεία, φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας & πρόληψης, κοινωνικοί εταίροι (ΣΥΑΕ)	α) π.δ. β) Εγκύκλιος	Δεν απαιτείται	Έως 31.03.2023
		2.1.3 Τροποποίηση της ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354 Β'), οδηγία SEVESO III, για προστασία από ατυχήματα μεγάλης έκτασης	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (επισπεύδων) Συναρμόδια Υπουργεία Λοιποί φορείς	κ.υ.α.	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		2.1.4 Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2022/431/ΕΕ για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/37/ΕΚ σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, συναρμόδια υπουργεία, κοινωνικοί εταίροι (ΣΥΑΕ)	π.δ.	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
	2.2 Ενθάρρυνση της επιστημονικής προόδου και της έρευνας - Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι	2.2.1 Μελέτη για τις επαγγελματικές ασθένειες στην Ελλάδα-καταγραφή και αναγνώριση	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Επιθεώρηση Εργασίας, Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ΕΛΙΝΥΑΕ	Μελέτη	Εθνική ή κοινοτική χρηματοδότηση	Έως 31.12.2023
		2.2.2 Πιλοτική έρευνα για την θέσπιση ειδικότερων κανόνων για τη θερμική καταπόνηση	Δ/ση Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία Εκπαιδευτικοί φορείς (Παν/μιο Θεσσαλίας), Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, ιδιωτικές επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι	α) Συμπεράσματα πιλοτικής έρευνας β) Οδηγός καλών πρακτικών	Πρόγραμμα HEAT SHIELD Παν/μιο Θεσσαλίας εφόσον απαιτηθεί	Έως 30.09.2023
		2.2.3 Ερευνητική εργασία σε επικίνδυνους φυσικούς παράγοντες (Οπτική ακτινοβολία: διατάξεις laser, ηλεκτροσυγκολλήσεις blue light οθονών απεικόνισης, Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, ιονίζοντα ακτινοβολία, ραδόνιο)	Δ/ση Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία Εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί φορείς (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας, Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών)	Αριθμός μετρήσεων	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023
		2.2.4 Θέσπιση ειδικότερων κανόνων υγείας και ασφάλειας κατά την τηλεργασία	Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Επιθεώρηση Εργασίας, Υπουργείο Υγείας, Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	α) κ.υ.α. για τηλεργασία κατόπιν αιτήματος του εργαζομένου β) π.δ. για ρύθμιση ζητημάτων τηλεργασίας	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		2.2.5 Έκδοση πρακτικού οδηγού για την πρόληψη επαγγελματικών κινδύνων κατά την τηλεργασία, αναζήτηση ερευνητικού εργαλείου για τη μελέτη πληθυσμού	Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, επιστημονικοί/εκπαιδευτικοί φορείς	α) Ανακοίνωση αποτελεσμάτων έρευνας β) Εγχειρίδιο (πρακτικός οδηγός)	Δεν απαιτείται	Έως 30.06.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
		2.2.6 Προτυποποίηση ιατρικού φακέλου εργαζομένων (Ατομικό Δελτίο Υγείας Εργαζομένου, Βεβαίωση καταλληλότητας)	Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, Επιθεώρηση Εργασίας	Εγκύκλιος	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		2.2.7 Προσδιορισμός ιατρικών εξετάσεων ιατρικού ελέγχου των ανηλίκων εργαζομένων για την χορήγηση ιατρικού πιστοποιητικού υγείας	Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, Επιθεώρηση Εργασίας, Ακαδημαϊκοί και επιστημονικοί φορείς (Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού)	Εγκύκλιος	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		2.2.8 Πιλοτική έρευνα σχετικά με την μυσσκελετική καταπόνηση (ανακοίνωση αποτελεσμάτων, εκπαιδευτική ημερίδα)	Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία	Ενημερωτική εκδήλωση	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		2.2.9 Τήρηση Βάσης Δεδομένων για τη χρήση καρκινογόνων ουσιών στην παραγωγική δραστηριότητα	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Επιθεώρηση Εργασίας, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Εκπαιδευτικοί φορείς, Επιμελητήρια	α) Εγκύκλιος β) Ψηφιακή βάση δεδομένων γ) Εκπαιδευτικά σεμινάρια δ) Ψηφιακά εργαλεία	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
3. Προαγωγή νοσηρότητας πρόληψης των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στο χώρο εργασίας	3.1 Επιμόρφωση και προαγωγή νοσηρότητας Πρόληψης	3.1.1 Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του πλαισίου επιμόρφωσης εργαζομένων, εργοδωτών και αποφοίτων ΑΕΙ για θέματα τεχνικού ασφαλείας	Υπουργείο Παδείας ΕΛΙΝΥΑΕ Κοινωνικοί εταίροι	α) νομοθετική διάταξη β) κ.υ.α. γ) Εγκύκλιος δ) Ψηφιακά εργαλεία e-γνώση	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023
		3.1.2 Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο συμμετοχής της χώρας μας στην Πανερωπαϊκή Εκστρατεία του ΕΥ-ΟSHA: α) 2020-2022 για την πρόληψη των Μυοσκελετικών παθήσεων και β) 2023-2025 για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια στην Ψηφιακή εποχή.	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Ευρωπαϊκός Οργανισμός για Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΥ-ΟSHA)	α) Αριθμός ημερίδων β) Αριθμός υποβληθεισών συμμετοχών στον διαγωνισμό βραβείων καλή πρακτικής	ΕΥ-ΟSHA (προμήθεια ενημερωτικού υλικού και υλικού προβολής) Εθνική χρηματοδότηση	α) Τρέχουσα εκστρατεία: έως 31.10.2022 β) Επόμενη εκστρατεία: έως 31.12.2023
		3.1.3 Διενέργεια εκστρατείας ενημέρωσης και ελέγχων για την πρόληψη των μυοσκελετικών παθήσεων στο πλαίσιο της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για τα έτη 2021-2022.	Επιθεώρηση Εργασίας, Επιτροπή Ανωτέρων Επιθεωρητών Εργασίας (SENIOR LABOUR INSPECTOR'S COMMITTEE -SLIC)	α) Αριθμός συμπληρωμένων check lists β) Ενημέρωση της Διεύθυνσης Προγραμματισμού & Συντονισμού ΕΥΑΕ από τις ΠΔΕΑΥΕ	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2022
		3.1.4 Δράσεις διαχείρισης της πληροφόρησης και παροχή σχετικών υπηρεσιών προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο τη δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασιών για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, ΕΥ-ΟSHA, Eurofound, Cedefop, European Labour Authority, ILO, SLIC, Δίκτυο Εθνικών Εστακτών Πόλων	α) Ψηφιακά εργαλεία ("e-Γνώση για την Υ.Α.Ε.", "e-οδηγός για τις επιχειρήσεις SEVESO", "e-Νομοθεσία για την ΥΑΕ", "Ψηφιακά εργαλεία OIRA") β) Βάση δεδομένων μετρήσεων επαγγελματικής έκθεσης γ) Πλατφόρμα "e-Help Desk για την ΥΑΕ".	Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ / ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΡΑΞΗ «Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την προσαρμογή στην εθνική και κανονική νομοθεσία σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία». Υποέργα 1,3 ΕΥ-ΟSHA για τη οργάνωση συσκέψεων	Έως 31.12.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
		3.1.5 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του έργου "Πρόγραμμα OIRA και κλαδικά ψηφιακά εργαλεία OIRA" του EU-OSHA (στήριξη MM-ΠΜΕ σε θέματα ΥΑΕ)	Υπουργείο Εργασίας, EU OSHA	α) 14 νέα κλαδικά ψηφιακά εργαλεία (12+2) β) Δράσεις προαγωγής (δημοσεύσεις, ημερίδες κ.λπ.)	EU-OSHA (και εθνική συγχρηματοδότηση) Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ / ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΡΑΞΗ «Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την προσαρμογή στη εθνική και κανοντική νομοθεσία σε θέματα ΥΑΕ» - Υποέργο 2ο	Έως 31.12.2023
		3.1.6 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του έργου "Πρόγραμμα Προαγωγής των βασικών αρχών Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία στον χώρο των μικρομεσαίων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων" του EU-OSHA σε συνεργασία με το Δίκτυο Enterprise Europe Network	Υπουργείο Εργασίας, EU OSHA, Δίκτυο Enterprise Europe Network	α) Αριθμός σεμιναρίων β) Αριθμός καταρτισθέντων	EU-OSHA (και εθνική συγχρηματοδότηση)	Έως 31.12.2023
		3.1.7 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των έργων: "Πρόγραμμα Ενσωμάτωσης των βασικών αρχών ΥΑΕ στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση/μάθηση – Προαγωγή εκπ. υλικού "Ο ΝΑΡΟ...με ένα χαμόγελο" και "Πρόγραμμα Ενσωμάτωσης των βασικών αρχών ΥΑΕ στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση/μάθηση - Ενμέρωση και Ευαίσθητοποίηση μαθητών και νέων που φοιτούν σε σχολεία και δομές επαγγελματικής κατάρτισης"	Υπουργείο Εργασίας, EU OSHA	α) Αριθμός σεμιναρίων β) Αριθμός καταρτισθέντων γ) Αριθμός διαδιδασκασμένων εκδηλώσεων δ) Αριθμός συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις	EU-OSHA (και εθνική συγχρηματοδότηση)	Έως 31.12.2023

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
	3.2 Δικτύωση, συνεργασίες και κοινωνικός διάλογος	3.2.1 Αξιοποίηση συνεργασιών μέσω υφιστάμενων συμφώνων συνεργασίας.	Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο κ.α.	α) Αριθμός συναντήσεων β) Αριθμός μετρήσεων γ) Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις ενημέρωσης	Εθνική χρηματοδότηση	Έως 31.12.2023
		3.2.2 Ενεργοποίηση του συμφώνου συνεργασίας με το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγίων Πόλεων και Προαγωγής της Υγείας.	Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγίων Πόλεων και Προαγωγής της Υγείας	α) Αριθμός συναντήσεων β) Αριθμός ερωτηματολογίων γ) Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις ενημέρωσης	Εθνική χρηματοδότηση	Έως 31.12.2023
		3.2.3 Συνεργασία με το ΕΛΙΝΥΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 128 του ν. 4808/2021 (Α' 101) (τεχνική υποστήριξη, εκπόνηση μελετών, δράσεις ενημέρωσης εκπαίδευσης)	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Επιθεώρηση Εργασίας, ΕΛΙΝΥΑΕ, άλλοι φορείς κατά περίπτωση	Προγραμματικές συμφωνίες	Εθνική/κοινοτική χρηματοδότηση	Έως 31.12.2023
		3.2.4 Ενδυνάμωση του κοινωνικού διαλόγου μέσω λειτουργικής αναβάθμισης του ΣΥΑΕ, με τη δημιουργία ad hoc και ολιγομελών ομάδων εργασίας τριμερούς σύνθεσης	Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Επιθεώρηση Εργασίας, ΣΥΑΕ, κατά περίπτωση συναρμόδια φορείς	α) Αριθμός ομάδων εργασίας β) Αριθμός πορισμάτων	Δεν απαιτείται	Έως 31.12.2023

Άρθρο 2

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Αυγούστου 2022

Ο Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

www.sate.gr



ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.



* 0 2 0 4 3 5 9 1 7 0 8 2 2 0 0 2 4 *